XII. Бай Ганю журналистъ

Оркестръть ~~Сложенкат~~ свирѣше романяскаро „война". По право казано, свирше само Ангето съ флейтаро соло, а другиѣ пригласяха. Ний слушахме отъ вѣтрешния салонъ. Ама ще речете кои съ тѣзи ний? Кои ли? Извѣстно е кои: ~~Масенкаро~~ Отелло, ~~Иванко~~ сенаторъть, Стувенчо и азъ. Прѣдъ насъ стърчеше едно дълго шише бяло Chateau Sandrovo и друго съ Gisbeer. Бѣрничено разположени около масаро, съ ~~чибуци~~ патироски въ устата, ний ловѣхме фиоритурѣтѣ на „война" и бѣхме се прѣдали на приятно far niente. Чудѣ е Недялко - нѣма работа, можемъ да поѣдемъ и по' коснички Мурикаро сносна, слѣченкиѣ кубавички, ~~Ангет~~ ний - подрифтаса ли ерени. Тамам!

Свирнѣ си така и по едно врѣме флейтаро задразни ухото ми съ нѣколко фалшиви ноти, слѣдовѣмѣнно и цѣлия оркестръ сфалшиви. Въ тоя сѣщия мигъ Стувенчо се изсмѣ съ гласъ и извика: „Пѣстия му ~~Масенка~~ Отелло! Страшенъ зевзекъ! ~~ха ха ха~~ Я го вижте!"... Обръщаме се веднага двама съ ~~Сенаторо~~ и какво да видимъ ~~Пустия му~~ Дявол ~~Масенка~~ Отелло! Отъ гдѣ му гдатъ на умъ тия комедии. Той стоялъ бѣръ да го забѣлѣжимъ, поискалъ едно старе лимонъ и като привлѣкъ отъ далечъ съ нѣкои знакове вниманието на ~~Ангето~~ и чуди да го забѣлѣжатъ другиѣ, почналъ да ѝ драни, да ѝ трови осколина съ лимоновия флейтистъ сокъ. Е, хелбетя, малко момче, дощѣло и се киселичко, напѣлнили се устата и съ слюнки, свили ѝ се устниѣ, - иди подиръ тъй че свири на флейта! Смѣхъ...

Мурикаро прѣстана. Отъ улицата се чу крѣскъть на „Народно Величие". едно хлапе: Но-ви вѣст-ни-ци ~~българия за насъ~~

Какво?! ~~българия за насъ~~ Народно Величие? Има си хасъ!

~~Раздразнени~~ Зародени ~~отъ~~ смѣхъ отъ комедията съ лимона, ний отново прихнахме да се смѣемъ. Въ тоя моментъ е точе и Недялко Дофтаса.

— О, Недялко, здрасти! Сѣдай. Вино ще кажешъ ли?

— О, ~~Масенка~~ Отелло, здрасти, здрасти приятелче. Я си обърни носленцето - завѣсничи вѣчно веселия Недялко.

— Недялко, какъвъ е тоя вѣстникъ, сега викаха изъ улицата?

— Какъ! Мигаръ вий не знаете за вѣстникъть на бай Ганя Балкански?

— Зевзекъ!

— Сериозно ви казвамъ. Ганю Балкански редакторъ - стопанинъ на вѣстника „~~България за насъ~~ Народно Величие". А-а, то е цѣла история. Мигаръ не знаете?

— А бе ти сериозно ли говоришъ?

— Сериозно бе, братче. Чакайте да ви разкажа. Днесъ ли разправиха тази история подробно и азъ ще ви я прѣдамъ тъй, каквото съмъ билъ тамъ.

Разсѣдѣхме се да затворятъ вратата на вѣтрешния салонъ и Недялко почна. Що каквото ни разказа той:

У бай Ганя свикано събрание. Събрали се: самъ стопанинътъ, ~~Събрали се, господа, бай Ганю~~ Гочоолу, Дочоолу и Данко Харсъзина и ~~почнали да~~ разсъждават-какво предприятие да заловятъ за да се въспользоватъ най-изгодно отъ положението.

— Трябва и ний да клъвнемъ по нъщо — казва бай Ганю — тоя-тъй на сухо патриотиритъ-боитъ лаф. Я ли кажете вий сега, какво стоятъ работитъ, като отъ кадъ може да се удари най добъръ келипиръ? Ти, Гочоолу, какво ще речешъ?

— Азъ ли? Да ти кажа правичката бай Ганю, азъ пакъ си остравамъ на моя-та мисъль: да отворимъ единъ русски трактиръ.

— Какво?!

— Единъ русски трактиръ да отворимъ — отговаря сериозно и рвнимателно Гочоолу.

— А бе че ти-какъ? Пакъ ли обърна въ мамушказа? — чуди се бай Ганю.

— Ама ела да се разберемъ, не е работата тукъ за мамушката, работата е-каковъ вътъръ вви...

— Дд! въ главата ти?

— Въ България. Ахмакъ е тоя, който не се въспользова. Сега му е времето — единъ трактиръ! Азъ съмъ шетанъ тъ Московидето, поодбиранъ що-годъ. Единъ трактиръ съ двѣ отдъления — дворянско и мужицко.

— Че у насъ дъ ще намѣримъ мужици? — пита въ недоумѣние бай Ганю.

— А на най-сетнѣ велики дворяни ли сме бе, бай Ганю?

— Хубаво, но капитъкъ?

— Поканатъкъ: ще му потърсимъ една мурика, органъ, ти трябва да си вмисдамъ, бай Ганю?

— Азъ ако не видя кой ще види — отговаря надменно ~~бай Ганю~~ господинъ Балкански.

— Имашъ право. Единъ органъ и, разбира се, чай. Ще наканарямъ десетина момчета, ама да не бъдатъ черноки, да приличатъ на руснаци; ще имъ нахлуемъ по едни ботуши, по една червена риза, на ще ги подстрижемъ по казашки — сто ти тебе цѣлъ трактиръ! Ще докараме русски въстници, водка, закуски, на тези отгоръ и единъ надписъ — „Русски трактиръ", на си накриви шапката. А?

— Неодобрявамъ! — извиква тържествено Дочоолу — неодобрявамъ! Ако е работата да ударимъ келипиръ отъ вътъра, дето е новъ, по-добъръ ще бъде да отворимъ една фабрика за квасъ...

— Ударихме кьоравото! — изсмѣ се Данко Харсъзина — ти фуркна ли искашъ да отворишъ?

— Не бе, брате, за русски квасъ ли е думата. То е едно такворъ, като... тъйнака, крушеница го кажи, бога го кажи.

— Хубава работа! Годарчеш ще ставаме сега — обнисда се Харсъзина.

— Не бе, кардашъ, не е работата за пиене, — пиене е важно; да речешъ само: „русски квасъ!" — ще се изстръвятъ да тичатъ. Не си ли чулъ французитъ какво правятъ сега. Пара ударика, пара — пѐшега!

— Боитъ лаф. Азъ не пия квасъ — заявява недоволенъ Данко.

— Али какво искашъ? — пита го сърдито Дочоолу — Я кажи да видимъ?

Прощавай, снисходителний читателю!

Прощавай и ти, бай Ганю!

Богъ ми е свидетел, че винаги добри чувства съ ме ~~ръководили~~ въодушевяваха при описването на твоите истории. Ни чувство на злобно горицание, ни презрение, ни лекомислен смехъ не съ ръководили моето перо. И ако съмъ надо на своето врѣме ~~съ~~ и чувствии отдѣлни ~~събития~~ моисе би неволни съ ме отклонявали ~~на нѣкоа~~ ~~

~~ отъ строгата объективность, но ако се старахъ да въстановя-веда печалната дѣйствительность. Твоите братия, вѣрвамъ, не съ такива, какъвто си изображенъ ти, бай Ганю, но тѣ съ за сега на втори и на трети планъ, тѣ едва сега почватъ да залявятъ за своето служение, а докъ ти, ти си на лице, твоя типъ, твоя духъ лѣти ~~надъ~~ и обръща цѣлия обществен строй и дава свой отпечатъкъ и на политика, и на партии, и на печать. Ако тая въ себе си вѣра, че ще дойде единъ день, когато ти, сиръ като прочетеш тази книжка, ще се тоа замислишъ, ще въздихнешъ и ще речешъ отъ сърце: „~~Европейци сме нии~~, ама се не сме до там!...“ ~~Европейци, боисе, боисе, до какъвъ хал сме стигнали!~~. ~~А тая деня ще изгрѣе българското слънце!~~ . . . . .

Прощавай! Не е за чудо пакъ да срѣщнемъ нѣкодъ.

[redacted]

София

14 Мартъ 1895 г.